

glasnik Farmaceutске komore

apotekarska praksa

▣ broj 51 ▣ maj 2006 ▣ ISSN broj 1451-1827

ZAVRŠENI IZBORI

NOVO
PROTIV STARENJA

Punjenje bora iznutra - bez injekcija

Za dermatologe injekcije hijaluronske kiseline predstavljaju osnovu u efikasnoj borbi protiv bora. Ova aktivna komponenta

EFEKAT PUNJENJA BORA

Smanjen Hyaluron:
pojava bora

Povećan Hyaluron:
bore su popunjene

je sada primenjena u Hyaluron Filler-u, jedinstvenoj Eucerin kremi protiv starenja kože. Iako rezultati nemaju trenutni efekat kao injekcije, krema

ublažava prisustvo bora daleko nežnije, bez neprijatnog osećaja koji izaziva injekcija. Krema sadrži saponin koji stimuliše koži svojstvenu hijaluronsku kiselinu da **popuni** vezivno tkivo - tako da čak i **duboke bore** bivaju **popunjene iznutra - vidljivo***.

www.EUCERIN.com

Eucerin®

MEDICINSKI PROGRAM ZA NEGU KOŽE
Samo u apotekama

Ono što menja svet nisu nove ideje, već njihova primena.

Pauwels

SADRŽAJ

Aktivnosti Komore

Izbori za skupštinu Komore 4

Statistički izveštaj sa izbora 6

Novi studijski program 10

Izveštaj sa Seminara, Budva 11

DRUGI SAJAM FARMACIJE:

Izveštaj 12

IV simpozijum 13

Evaluacija skupa 14

Nastanak simbola u farmaciji 16

Problem sa prostatom 17

Vesti 18

АПОТЕКАРСКА ПРАКСА - Glasnik Farmaceutске коморе Републике Србије

Glavni i odgovorni urednik: Mr. sc. pharm. Gordana Mihajlović

Stručni redaktor: Prim. mr. sc. pharm. Suzana Miljković

Saradnik: Dipl. pharm. spec. Dragana Sovtić

Izdaje: Farmaceutска Komora Републике Србије, Dečanska 8a, 11000 Beograd, Србија и Crna Gora

tel/fax: +381 11 32 43 144, 32 46 795, **e-mail:** pharmkom@verat.net, web:www.farmkomsr.org.yu

poslovni račun: 110-1026010005069-94

IZBORI ZA SKUPŠT

Na osnovu Statutarne odluke i Odluke o raspisivanju izbora za Skupštinu Komore (Zakon o komorama zdravstvenih radnika) sprovedeni su izbori za 100 članova Skupštine Komore i to na 4 izborne jedinice sledećim redosledom:

- 9. maj 2006. (10,00-17,00), Novi Sad, Udruženje farmaceuta Vojvodine – ogranak Vojvodina (18 članova)
- 9. maj 2006. godine (10,00-16,00), Zlatibor, Hotel „Palisad“ – ogranak Užice (26 člana)
- 10. maj 2006. (10,00-16,00) Niš, Poslovni centar „Hemofarm“ – ogranak Niš (18 članova + 2 člana sa Kosova i Metohije)
- 12. maj 2006. (10,00-17,00) Beograd, Hotel „Metropol“ - ogranak Beograd (36 članova)

Izborne komisije izbornih jedinica su u predviđenom roku (48 sati) dostavile izveštaj Izornoj komisiji Komore.

Na 1. Konstitutivnoj sednici Skupštine Farmaceutске komore održanoj 06. juna 2006. godine verifikovani su mandati članovima Skupština, 100 članova i izabrani organi Farmaceutске komore Srbije.

Članovi Verifikacione komisije:

1. Pantelić-Živanović Snežana, AU Beograd
2. Nikolić Katarina, AU Užice
3. Babić Aleksandra, Apoteka Subotica

Na sednici su usvojeni Statut Farmaceutске komore Srbije i Poslovnik o radu Skupštine Farmaceutске komore Srbije.

Članovi Upravnog odbora:

1. Stanković Živojin, AU Leskovac
2. Kocić-Pešić Vukica, AU Beograd
3. Jorgovanović Nebojša, AU Požarevac

OGRANAK UŽICE

1. ILIĆ BILJANA	AU Valjevo
2. KOJIĆ SNEŽANA	AU Valjevo
3. MARJANOVIĆ LJILJANA	AU Valjevo
4. VUJIĆ KATARINA	AU Šabac
5. BUKVIĆ SNEŽANA	AU Užice
6. ANTONIĆ ALEKSANDRA	AU Loznica
7. DRAGOVIĆ BRANKA	AU Užice
8. TOMIĆ STOJANKA	Z.C. Užice
9. GORDIĆ OLIVERA	AU Užice
10. MAKSIMOVIĆ SVETLANA	AU Kraljevo
11. RADIĆ SNEŽANA	AU Loznica
12. RADOŠAVLJEVIĆ NEDELJKA	AU Čačak
13. STANKOVIĆ MILA	AU Šabac
14. ALEKSIĆ GORDANA	Apoteka G. Milanovac
15. NIKOLIĆ KATARINA	AU Užice
16. MARKOVIĆ VERICA	AU Kraljevo
17. PETROVIĆ SAŠA	AU Požarevac
18. KRCUNOVIĆ DRAGANA	AU Kraljevo
19. ĐORĐEVIĆ KSENIJA	AU Smederevo
20. MILOVANOVIĆ NEVENKA	AU Kraljevo
21. IVANOVIĆ JULIJANA	AU Požarevac
22. JOVANOVIĆ SNEŽANA	Apoteka Arandelovac
23. MILOVANOVIĆ JASMINA	AU Požarevac
24. ŠUKLJEVIĆ STEVAN	AU Požarevac
25. JORGOVANOVIĆ NEBOJŠA	AU Požarevac
26. MANOJLOVIĆ VESNA	S.Z.U. Apoteka „Zdravlje“, Sm. Palanka

OGRANAK VOJVODINA

1. VOJNOVIĆ MARINA	AU Novi Sad
2. ZARIĆ SLAVICA	Apoteka Kikinda
3. BABIĆ ANĐELIJA	Apoteka Zrenjanin
4. BEBA NADA	Apoteka Pančevo
5. FARKAŠ VLATKA	AU Novi Sad
6. MILUTINOVIĆ DARKO	AU Novi Sad
7. DOBRIĆ MARA	Apoteka „Narodna“ Sombor
8. MARTINOV DUBRAVKA	Apoteka Zrenjanin
9. VIDOVIĆ VIKTORIJA	Z.C. Sombor
10. STOJKOV-RUDINSKI SVETLANA	Apoteka Subotica
11. FRANETA JOVANKA	AU Novi Sad
12. GRIŠIĆ SNEŽANA	Apoteka Sremska Mitrovica
13. CVIJANOVIĆ SNEŽANA	Apoteka Zrenjanin
14. BENI-TONKOVIĆ RIA	Apoteka Subotica
15. ĐURIĆ ŽIVKOVIĆ TAMARA	Z.C. Senta
16. BABIĆ ALEKSANDRA	Apoteka Subotica
17. VINČIĆ ZORA	Apoteka Pančevo
18. KRTOLOVA TATJANA	Dom zdravlja Indija

INU KOMORE 2006.

4. Sovtić Dragana, AU Beograd
5. Branković-Minčić Dragana, AU Zaječar
6. Stojkov-Rudinski Svetlana, Apoteka Subotica
7. Vukomanović Predrag, Apoteka „LEKO-VITA“, Mladenovac
8. Nikolić Miomir, Apoteka „Farmanea“, Beograd
9. Gordić Olivera, AU Užice
10. Milutinović Darko, AU Novi Sad
11. Bjeletić Jasminka, Apoteka „ISAKOVIĆ“ Beograd

Za predsednika Upravnog odbora izabaran Jorgovanović Nebojša, AU Požarevac, a za zamenika predsednika Bjeletić Jasminka, Apoteka „ISAKOVIĆ“, Beograd.

Za direktora Farmaceutске komore Srbije izabrana je mr pharm. spec. Žuvela Zlata.

OGRANAK NIŠ + KOSOVO

1. ARSIĆ TANJA	AU Niš
2. ĐORĐEVIĆ KAJA	AU Niš
3. MERDOVIĆ GABRIJELA	AU Niš
4. JOVANOVIĆ DRAGANA	AU Niš
5. BEKRIĆ VOJKAN	Apoteka „Hrast“ Aleksandrovac
6. OBRAĐOVIĆ MILOŠ	AU Kruševac
7. AGIĆ DARINKA	AU Bor
8. ARSIĆ JASMINA	AU Vranje
9. ŠUBAREVIĆ TATJANA	AU Vranje
10. VASIĆ TATJANA	AU Niš
11. STANKOVIĆ ŽIVOJIN	AU Leskovac
12. MIŠIĆ LJUBISAV	AU Kruševac
13. PEŠIĆ JELENA	AU Pirot
14. ZARIĆ DRAGANA	AU Kruševac
15. BRANKOVIĆ-MINČIĆ DRAGANA	AU Zaječar
16. BOŽIĆ-MILJKOVIĆ DRAGANA	AU Prokuplje
17. AVRAMOVIĆ LJILJANA	AU Niš
18. JOVIČIĆ IVANA	AU Zaječar
19. VUJAČIĆ NADA	AU Priština
20. VIDIĆ MILKA	AU Gnjilane

Članovi Nadzornog odbora:

1. Mišić Ljubisav, AU Kruševac
2. Grišić Snežana, Apoteka Sremska Mitrovica
3. Šukljević Stevan, AU Požarevac
4. Zečević Jasminka, VMA, Institut za farmaciju, Beograd
5. Nektarijević Gordana, Apoteka „FONTANA“, Beograd

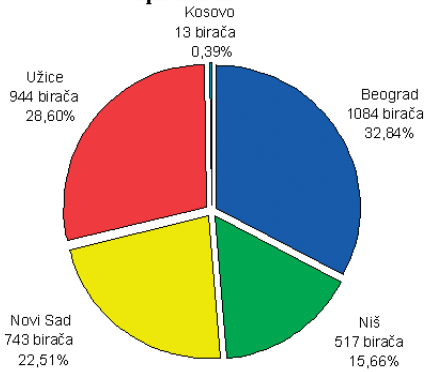
Za predsednika Nadzornog odbora izabran je Mišić Ljubisav, AU Kruševac i Grišić Snežana, Apoteka Sremska Mitrovica.

OGRANAK BEOGRAD

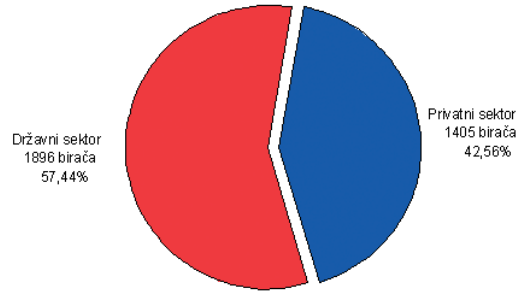
1. SOVTIĆ DRAGANA	AU Beograd
2. GAJDAŠ MIRJANA	AU Beograd
3. SIMIĆ GORDANA	KCS – O.J. Apoteka i medicinsko snabdevanje Beograd
4. BASARIĆ DANICA	AU Beograd
5. ŽUVELA ZLATA	Farmaceutska komora Srbije
6. PANTELIĆ MILENA	AU Beograd
7. KOCIĆ-PEŠIĆ VUKICA	AU Beograd
8. LEMAJIĆ LJUBINKA	AU Beograd
9. OPAČINA IVANA	AU Beograd
10. POPOVIĆ IVANA	Institut za onkologiju i radiologiju
11. DAMNJANOVIĆ-NIKOLIĆ NATAŠA	AU Beograd
12. ŽIVANOVIĆ NATAŠA	AU Beograd
13. BJELETIĆ JASMINKA	Apoteka „Isaković“, Beograd
14. STOJANOVIĆ SANJA	AU Beograd
15. PANTELIĆ ŽIVANOVIĆ SNEŽANA	AU Beograd
16. DŽIKNIĆ OLIVERA	AU Beograd
17. TRIŠIĆ VESNA	AU Beograd
18. BANJAC JASMINA	AU Beograd
19. MEHANDŽIĆ SOFIJA	AU Beograd
20. GAJIĆ-JOVANOVIĆ MIRJANA	AU Beograd
21. MANOJLOVIĆ BILJANA	AU Beograd
22. MARIĆ VESNA	AU Beograd
23. ŠVONJA MARINA	Institut za majku i dete Beograd
24. ČEMALOVIĆ MARIJANA	AU Beograd
25. ŠERBEDŽIJA NEDELJKA	KBC „Zemun“
26. MILANKOVIĆ RADE	AU Beograd
27. RADENKOVIĆ RADMILA	AU Beograd
28. NEKTARIJEVIĆ GORDANA	Apoteka „Fontana“ Beograd
29. VULOVIĆ NENAD	SM Orthoaid Beograd
30. VELIČKOVIĆ RUŽICA	Institut za mentalno zdravlje Beograd
31. ZEČEVIĆ JASMINA	VMA, Institut za farmaciju Beograd
32. RISTIĆ SVETLANA	GAK „Narodni front“ Beograd
33. RAJEVAC DRAGUTIN	Apoteka „Kamilica“ Beograd
34. RAJINAC DRAGANA	KCS – OJ Apoteka i medicinsko snabdevanje Beograd
35. VUKOMANOVIĆ PREDRAG	Apoteka „Leko-vita“ Mladenovac
36. NIKOLIĆ MIOMIR	Apoteka „Farmanea“ Beograd

STRUKTURA BIRAČKOG TELA

Udeo svakog ogranka u biračkom telu po broju upisanih birača

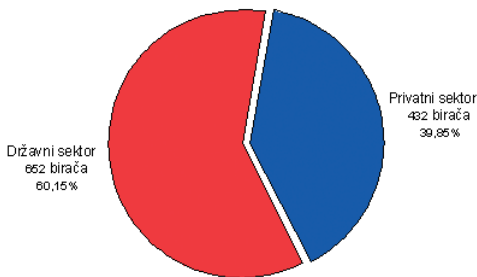

Raspodela birača po sektorima (privatni i državni) na nivou cele farmaceutske komore

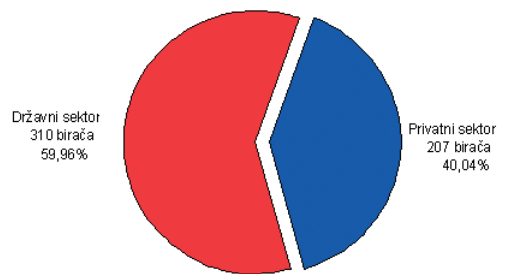

Ukupan broj birača 3301

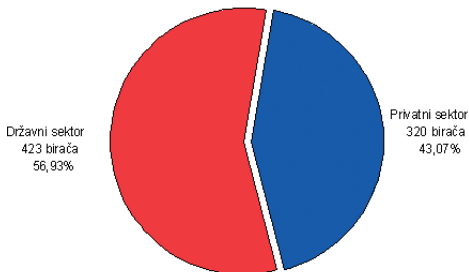
Raspodela birača po sektorima (privatni i državni) Ogranak Beograd

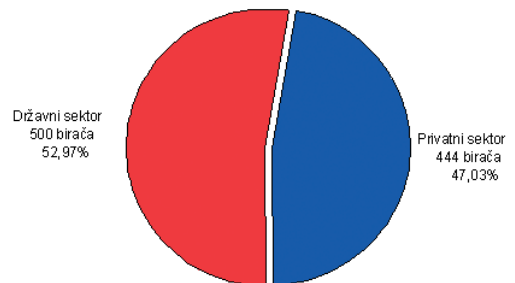
Raspodela birača po sektorima (privatni i državni) Ogranak Niš

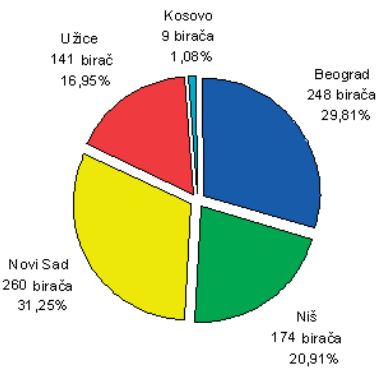
Raspodela birača po sektorima (privatni i državni) Ogranak Novi Sad

Raspodela birača po sektorima (privatni i državni) Ogranak Užice

Procentualni udeo svakog ogranka po broju izašlih birača od ukupnog broja izašlih

ANALIZA IZLAZNOSTI BIRAČKOG TELA

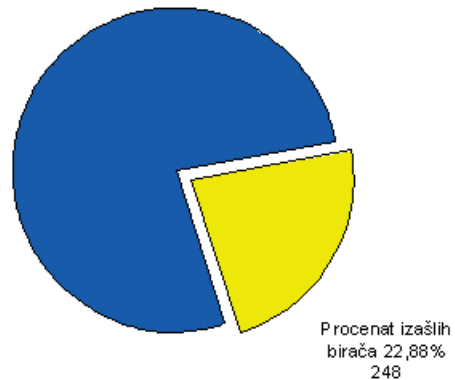
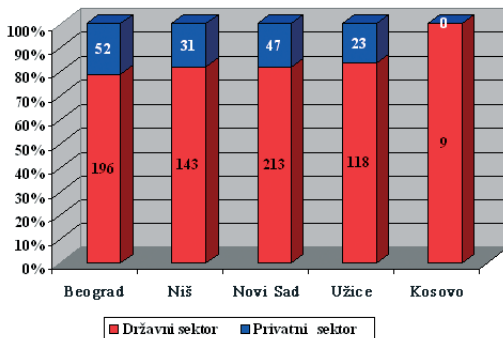
Ogranak	Ukupan br. upisanih birača	Br. izašlih birača	% izašlih birača
Beograd	1084	248	22,88%
Niš	517	174	33,66%
Novi Sad	743	260	34,99%
Užice	944	141	14,94%
Kosovo	13	9	69,23%
Ukupno	3301	832	25,20%

Ogranak	Ukupan br. izašlih birača	Broj izašlih birača iz državnog sektora	% izašlih birača iz državnog sektora	Broj izašlih birača iz privatnog sektora	% izašlih birača iz privatnog sektora
Beograd	248	196	79,03%	52	20,97%
Niš	174	143	82,18%	31	17,82%
Novi Sad	260	213	81,92%	47	18,08%
Užice	141	118	83,69%	23	16,31%
Kosovo	9	9	100,00%	0	0,00%
Ukupno	832	679	81,61%	153	18,39%

Procenti predstavljaju udeo birača iz sektora u odnosu na ukupan broj izašlih birača

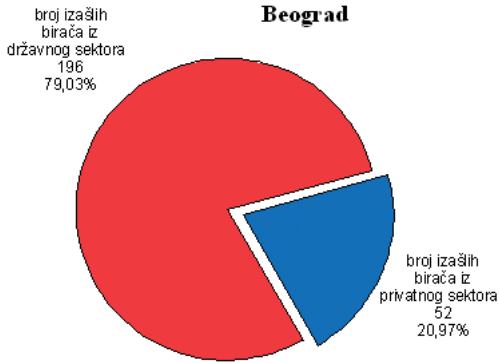
Beograd

Udeo sektora u delu izašlog biračkog tela

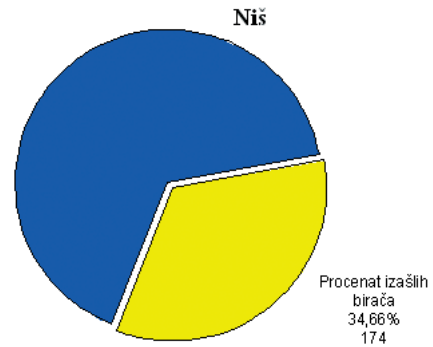

Izlaznost za ogranak Beograd
Ukupan broj upisanih birača za ogranak Beograd 1084

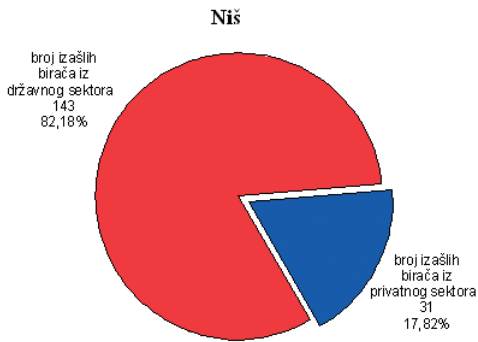

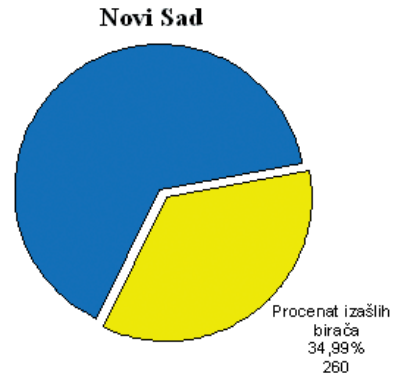
Udeo glasača privatnog i društvenog sektora za ogranak Beograd

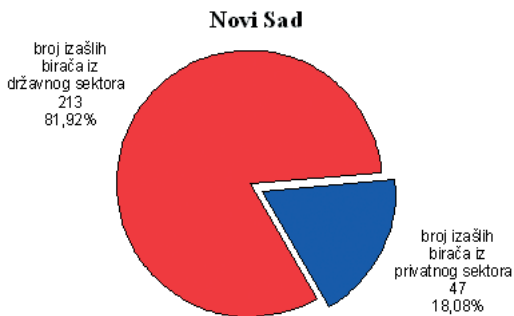
Izlaznost za ogranak Niš
Ukupan broj birača za ogranak Niš 517

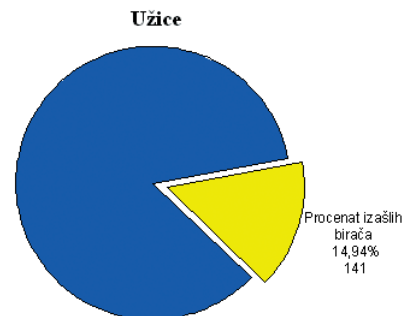
Udeo glasača privatnog i društvenog sektora za ogranak Niš

Izlaznost za ogranak Novi Sad
Ukupan broj birača za ogranak Novi Sad 743

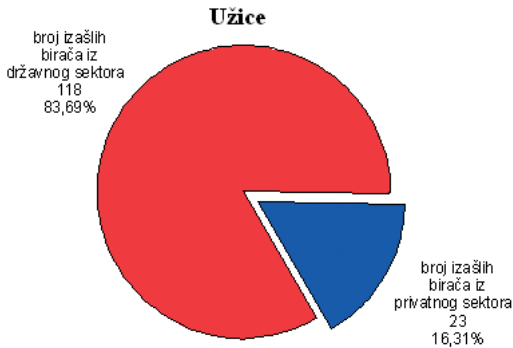

Udeo glasača privatnog i društvenog sektora za ogranak Novi Sad

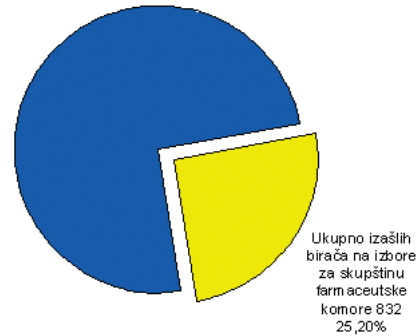
Izlaznost za ogranak Užice
Ukupan broj birača za ogranak Užice 944

Udeo glasača privatnog i društvenog sektora za ogranak Užice

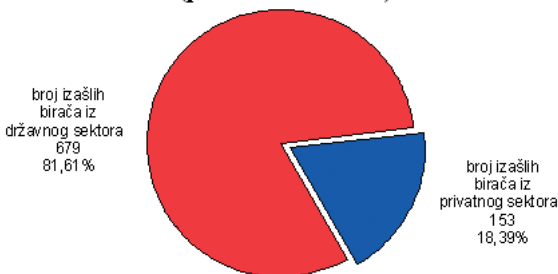
Izlaznost na izbore za skupštinu farmaceutske komore 2006. godine

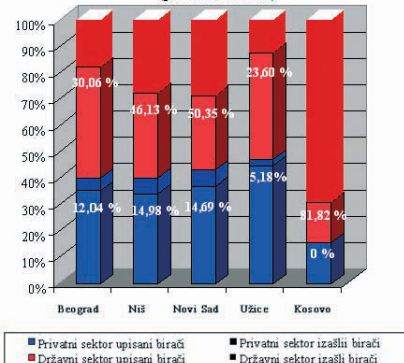
Ukupan broj upisanih birača 3.301
Ukupan broj izašlih birača na izbore 832

Ogranak	Privatni sektor upisani birači	Privatni sektor izašli birači	Procenat izlaznosti privatnog sektora	Državni sektor upisani birači	Državni sektor izašli birači	Procenat izlaznosti privatnog sektora
Beograd	432	52	12,04 %	652	196	30,06 %
Niš	207	31	14,98 %	310	143	46,13 %
Novi Sad	320	47	14,69 %	423	213	50,35 %
Užice	444	23	5,18 %	500	118	23,60 %
Kosovo	2	0	0,00 %	11	9	81,82 %
Ukupno	1405	153	10,89%	1896	679	35,81%

Ukupna raspodela izašlih po sektorima (privatni i društveni)

Odnos upisanih i izašlih birača raspodela po sektorima (privatni i državni)

Procenti predstavljaju izlaznost u odnosu na ukupan broj upisanih birača u sektoru (privatnom ili državnom)

NOVI STUDIJSKI PROGRAM NA FARMACEUTSKOM FAKULTETU UNIVERZITETA U BEOGRADU

Prodekan za nastavu Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, V. prof dr Branislava R Miljković, obaveštava da je na sednici Nastavno-naučnog veća Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, a na osnovu člana 208. Statuta Farmaceutskog fakulteta, usvojen nov studijski program diplomskih akademskih studija za smer magistar farmacije. Usvojen studijski program je u saglasnosti sa dokumentom Silabus, koji definiše znanja i veštine za kompetentno obavljanje farmaceutske prakse, a u čijoj izradi su učestvovali profesori Farmaceutskog fakulteta, Univerziteta u Beogradu i eminentni predstavnici prakse. Dokument Silabus je od strane zvaničnih predstavnika (predsednika i generalnog sekretara) Evropske asocijacije farmaceutskih fakulteta (EAFP) dobio pozitivnu međunarodnu recenziju.

Navedena znanja i veštine, u usvojenom studijskom programu, su u saglasnosti: sa preporukama i smernicama za obrazovanje farmaceuta datim od strane EAFP, međunarodnih udruženja farmaceuta (FIP – International Pharmaceutical Federation; PGEU – Pharmaceutical Group of the European Union); kao i sa potrebnim uslovima za prepoznavanje profesionalnih kvalifikacija koje su date od strane Evropskog Parlamenta (Directive of the European Parliament and Council on the recognition of professional qualification).

Suštinske promene starog nastavnog plana i programa studija farmacije predstavljaju: smanjenje broja časova osnovnih predmeta, uvođenje novih sadržaja znanja i veština u okviru postojećih predmeta, uvođenje novih predmeta/disciplina (npr. farmakoterapija, klinička farmacija, osnovi farmaceutske biotehnologije, farmakoepidemiologija i farmakoekonomija, farmaceutska etika i zakonodavstvo, fitoterapija, dijetetika...), kao i mogućnost izbora većeg broja (8 od ponuđenih 28) izbornih predmeta. Planirana je primena različitih savreme-

nih metoda učenja: interaktivna predavanja, organizacija radionica, seminarski radovi, analiza slučajeva iz prakse, učenje zasnovano na problemu, panel diskusije, učešće u istraživačkim i razvojnim projektima... U toku desetog semestra studija biće organizovana dodiplomska praksa u apoteci javnog i bolničkog sektora. Uspešnost studenata u savlađivanju predmeta kontinuirano će se pratiti tokom nastave i izražavaće se odgovarajućim poenima. Studijskim programom je utvrđena i srazmera poena stečenih u predispitnim obavezama (60) i na ispitu (40). Pre zvaničnog usvajanja na sednici Nastavno-naučnog veća, studijski program je dobio pozitivno mišljenje Radne grupe studenata Farmaceutskog fakulteta koja je učestvovala u reformi nastavnog plana i programa.

Usvojen studijski program predstavlja uslov za ispunjenje misije obrazovanja farmaceuta da obrazuje i osposobi studente farmacije kao stručnjake za lekove, koji će doprinositi zdravstvenoj zaštiti pacijenata i moći da aktivno učestvuju u promociji zdravlja, prevenciji i lečenju bolesti.

Upis nove generacije studenata na Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu, školske 2006/2007. godine, planira se prema novousvojenom studijskom programu diplomskih akademskih studija za smer magistar farmacije.

IZVEŠTAJ SA SEMINARA SEKCIJE ZA BOLNIČKU FARMACIJU, BUDVA 2006.

U periodu od 13-15.aprila 2006.god. u Budvi je održan tradicionalni, IV po redu, Seminar Sekcije za bolničku farmaciju, čija je glavna tema bila " Suportivna terapija obolelih od malignih bolesti".

Seminar je i ovog puta organizovan u saradnji sa kolegama iz kompanije Roche d.o.o.

Učesnici Seminara su bili farmaceuti iz bolničkih apoteka zdravstvenih ustanova iz cele Srbije, a kao gosti su bili pozvani i kolege iz bolničkih apoteka Crne Gore.

Takođe, na Seminaru su kao gosti bili prisutni i mr ph. Zlata Žuvela, direktor Farmaceutске Komore Srbije, mr ph. Jasna Markov, predstavnik Ministarstva zdravlja Republike Srbije i dr sc.ph.Vesela Radonjić, direktor Nacionalnog centra za informacije o lekovima i medicinskim sredstvima, Agencije za lekove i medicinska sredstva Srbije, koji su svojim aktivnim učešćem u radu Seminara, pružili neophodnu podršku Sekciji.

Kako je u svetu ali i kod nas prisutan stalni porast broja obolelih od malignih bolesti, a shodno činjenici da biti savremeni farmaceut nosi sa sobom profesionalnu i etičku odgovornost stalnog praćenja promena i novina u terapiji, glavni cilj organizovanja IV seminara bolničkih farmaceuta je bio, da se putem predavanja kao i tokom aktivnog rada u radionicama, steknu nova znanja i veštine o prevenciji i lečenju kancerskog bola i simptoma nastalih usled primene hemioterapije.

Program Seminara je bio podeljen u dve tematske celine:

- Predavanja sa temama koja su bila posvećena suportivnoj terapiji obolelih od malignih bolesti, a potom rad po radionicama, i
- Predavanja koja su se odnosila na proizvodni program našeg domaćina, kompanije Roche d.o.o.

U okviru prvog dela programa, eminentni predavači: prof. dr Nenad Ugrešić, Farmaceutski fakultet, Beograd, dr sc.med. Snežana Bošnjak i dr sc.med. Siniša Radulović sa Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije, su nam u svojim interesantnim i korisnim predavanjima rekli nešto više o novinama vezanim za farmakoterapiju kancerskog bola kao i o emezi izazvanoj hemioterapijom. Nakon toga je bio organizovan rad po radionicama sa izvrsnim moderatorima. Sve skupa je doprinelo da Seminar, posmatran kroz evaluaciju ulaznih i izlaznih testova znanja, bude jako uspešan.

U okviru drugog dela Seminara, koji je bio posvećen proizvodnom programu kompanije Roche, u izlaganjima vrsnih stručnjaka, čuli smo bitne novine iz oblasti medicine u kojima je Roche lider u svetu: virusologije, anemije, hematologije, a posebno iz oblasti onkologije, u kojoj se nakon mnogo godina sa pravom može reći da nastupa optimizam u lečenju malignih bolesti.

U pozitivnoj atmosferi u kojoj je dominirala želja za novim saznanjima, ali i kreativnost u što boljem izvršenju zadataka tokom rada u radionicama, svi učesnici su uspešno savladali program i na kraju dobili sertifikatae za postignuti uspeh.

Posle završenih predavanja, učesnici su imali mogućnost da se izjasne o uspešnosti i kvalitetu seminara. Visoka ocena kojom je ocenjen seminar kao i pohvalni komentari, ukazuju na dobru organizaciju kao i da su izabrane teme bile vrlo interesantne, korisne i podsticajne. Takođe, sve pohvale su bile upućene i srdačnim domaćinima, koji su nam omogućili da nova saznanja, načinimo i prijatnim druženjem van „učionice“.

Ivana Popović
Institut za onkologiju Srbije

IZVEŠTAJ SA DRUGOG SAJMA FARMACIJE

održanog 11.05. i 12.05.2006. godine

Drugi sajam farmacije u organizaciji Farmaceutске komore Srbije i Farmaceutskog društva Srbije a pod pokroviteljstvom generalnog sponzora holding kompanije «Veľefarm AD» održan je 11.05. i 12.05. 2006. godine u hotelu "Metropol".

Ovo je bila prilika da proizvođači lekova izlože nove proizvode, a mali proizvođači lekova su

prezentovali svoje preparate, pri čemu su naročito bile zastupljene Apotekarske ustanove Srbije.

U stručnom delu Sajma sa temama: "Magistralna i galenska izrada preparata – mogućnosti i značaj" (prvi dan) i "Zaštita od sunca – značajan deo brige za zdravlje stanovništva" (drugi dan) prezentovan je veliki broj radova. Održan je okrugli sto na temu: "Zakonska regulativa galenske i magistralne izrade" kao i dve radionice, prva: "Preparati za zaštitu od sunca - zahtevi i problemi u izradi" i druga "Briga za zdravlje – mesto i uloga farmaceuta u edukaciji stanovništva o zaštiti od sunca". Održano je i pet mini simpozijuma.

Mišljenja smo da je stručni deo Sajma izuzetno uspeo, da je saopšten veliki broj vrlo interesantnih i aktuelnih radova u kojim smo čuli dosta novina u oblasti galenske i magistralne izrade. Ovo potvrđuje izuzetno interesovanje i veliki broj prisutnih na svim predavanjima, a posebno na okruglom stolu gde je bila stručna rasprava u svetlu novog Zakona o lekovima i iščekivanju novog pravilnika kojim bi trebalo u potpu-

nosti da bude harmonizovana proizvodnja sa propisima i direktivama DPP Evropske unije. Na okruglom stolu je vođena rasprava o pozicijama galenske laboratorije kao proizvođača i galenske laboratorije apoteke nakon stupanja na snagu novog Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima čijim propisima se sužava obim galenske proizvodnje koja je inače kod nas bila izuzetno dobro organizovana.

Manje proizvodne jedinice (galenska proizvodnja) su po principima DPP razvile veliki broj preparata kojim su pokrivena skoro sve terapijske oblasti i veliki broj individualnih terapija. Međutim, zbog krutih zakonskih propisa novog Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima (kvadratura – važi stari Pravilnik pošto je novi u iščekivanju), a ne suštinskih uslova za proizvodnju po DPP, galenske laboratorije neće moći više da se bave proizvodnjom u dostignutom obimu.

Takođe, propisima novog Zakona je sužena izrada preparata u galenskim laboratorijama apoteka (do 100 proizvodnih jedinica dnevno i izrada samo po važećim stručnim propisima – farmakopeje i formule magistralles). Time je ukinuta mogućnost galenske proizvodnje lekova za to kvalifikovanim licima, farmaceutima i specijalistima izrade lekova, koji izrađuju mnoge lekove čija je proizvodnja u fabričkim uslovima neisplativa, a time je i mnogim pacijentima uskraćena mogućnost lečenja.

Što se tiče izložbenog dela Sajma očekivali smo više izlagača i veći broj prezentovanih novih lekova, više štandova sa novom opremom, kao i sa modernijim rešenjima farmaceutske ambalaže što je upravo i bio moto Drugog sajma farmacije.

Radę Milanković
AU Beograd

IV Simpozijum "Zaštita od sunca – značajan deo brige za zdravlje stanovništva" 12.5.2006.

U okviru drugog dana Sajma, održan je, sada već tradicio-
nalni, IV Simpozijum o zaštiti od sunca, čija je osnovna
tema ovoga puta izvedena iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti
(SG RS 107/2005) usvojenog krajem prošle godine: "Zaštita
od sunca – značajan deo brige za zdravlje stanovništva". Ono
što je bila osnovna ideja – ideja vodilja svih ovih simpozijuma
je da se kroz edukaciju i inovaciju znanja stručne javnosti, pre
svega farmaceuta, ali i drugih zdravstvenih radnika, omogući
pouzdana, kvalitetna i tačna informacija, dostupna svakom
građaninu, jer se na taj način može sprečiti veliki broj štetnih
efekata (procena je oko 90%) na zdravlje stanovništva. Potvr-
da da smo bili na dobrom putu je i novo poglavlje, prvi put
uveđeno u Zakon o zdravstvenoj zaštiti iz 2005. godine (SG
RS 107/05): "Društvena briga za zdravlje stanovništva", koje
uvodi kao najvažniju, obavezu svih zdravstvenih radnika, pa i
farmaceuta, da "... sprovode preventivne mere za očuvanje i
zaštitu zdravlja stanovništva, odnosno vrše promociju zdra-
vlja...". Jedan od štetnih faktora životne i radne sredine, koji
može imati negativne posledice po zdravlje je i sunčevo UV
zračenje, zato je prevenciju bolesti izazvanih UV zračenjem,
značajan elemenat svakodnevnog rada farmaceuta.

Na inicijativu prim.mr sc. Suzane Miljković, prvi simpozi-
jum, pod nazivom »Problem XXI veka – zaštita stanovništva
od prekomernog sunčevog zračenja«, održan je 5.6.2000. go-
dine na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu, u organizaciji
Instituta za istraživanje i razvoj Galenike a.d. i Farmaceutskog
fakulteta u Beogradu. Razumevanje i podrška prof.dr. Mirjane
Stupar, tada dekana Fakulteta, kao i tadašnjeg rukovodstva In-
stituta Galenike a.d., na čelu sa direktorom, dr sc. Violetom
Stanimirović, bili su presudni za pokretanje jedne za nas no-
ve, ali u svetu već vrlo značajne i razvijene aktivnosti.

Drugi simpozijum »Zaštita od sunca – moda ili potreba?«,
održan je na VMA u Beogradu, 6. i 7. juna 2002. godine, u
organizaciji Sekcije za farmaceutsku tehnologiju i kozmetolo-
giju FDS i i uz nesebičnu pomoć i podršku njenog tadašnjeg
predsednika, prof.dr Živorada Nidžovića.

Treći simpozijum »Očuvanje zdravlja i prirode – stalni
izazovi za farmaceute«, održan je na VMA, 3.6.2004. godi-
ne u organizaciji Sekcije za farmaceutsku tehnologiju i ko-

zmetologiju FDS i Farmaceutske Komore Srbije. Po prvi put
je organizovana radionica, koju su uspešno vodili tutori Far-
maceutske Komore, mr ph.spec. Dragana Sovtić i mr ph. Iva-
na Opačina.

Veliko interesovanje kolega, kao i potreba za sticanjem
novih i inovacijom znanja u oblasti zaštite od sunca, kroz pre-
davanja stručnjaka iz različitih naučnih oblasti (meteorologije,
fizike, medicine, tehnologije i naravno, farmacije i kozmetolo-
gije) i kroz rad u radionicama, definisali su i ovaj, IV simpo-
zijum. Ovoga puta, radionice su tematski podeljene. Za pr-
vu temu, »Preparati za zaštitu od sunca – zahtevi i problemi
u izradi«, slučajeve i pitanja je osmislila prim.mr sc. Suzana
Miljković u saradnji sa prof. Dr. Gordanom Vuletom. Radioni-
cu su vodile tutori Farmaceutske Komore, dr sc.ph. Ivana Ar-
sić i mr ph.spec. Mirjana Urošević. Slučajeve i pitanja za dru-
gu temu »Briga za zdravlje – mesto i uloga farmaceuta u edu-
kaciji stanovništva o zaštiti od sunca« osmislile su tutori jed-
ne od radionica (broj 3), D. Sovtić i I.Opačina, zajedno sa S.
Miljković. Radionicu broj 2 vodile su mr ph.spec. Danica Ba-
sarić i S. Miljković.

Veliki broj predavanja eminentnih stručnjaka, kao i mini
simpozijumi koji su se održavali u pauzi predavanja, učinio je
ovaj dan veoma naporim. Ipak, taj umor se nije osetio tokom
radionica, kada su svi vrlo aktivno učestvovali i kao što se vidi
kroz evaluaciju rada, poboljšali svoje dotadašnje znanje. Vaše
ocene i komentari, koje prikazujemo u celini, predstavljaju zna-
čajan putokaz i podsticaj za dalji rad i Stručni i Organizacioni
odbor Vam se na tome puno zahvaljuju.

Ono što je verujem, svima koji su ostali do kraja i pris-
ustvovali promociji NANOCOSMETICS, ulepšalo dan, je pro-
gram i modna revija u organizaciji firme Nanoworld i MISS YU
kompanije sa 10 najlepših devojaka SCG, na prelepom terasi
hotela Metropol. Bio je to događaj koji će se pamtili i pravi
poklon za tako naporan rad.

Sledeći, peti simpozijum o zaštiti od sunca, održaće se
2008. godine. Pozivamo Vas da već sada razmišljate i pripre-
mate Vaše učešće na ovom skupu, a mi ćemo se potruditi
da on bude još bolji i interesantniji od dosadašnjih!

Suzana Miljković

DRUGI SAJAM FARMACIJE "FARMEXPO"

RADIONICE EVALUACIJA

Radionica/ % tačnih odgovora	1	2	3
Ulazni test	61,2	82,7	82,4
Izlazni test	72,3	87,0	89,2
Razlika (%) (IZL-UL)	11,1	4,3	6,8

REZULTATI ANKETE (srednja ocena, max 5,00, od 91 popunjenih listića):

1.	Da li je II Sajam farmacije ispunio Vaša očekivanja?			3,93
2.	Da li ste zadovoljni izborom tema za predavanja?			4,41
3.	Da li ste zadovoljni izlaganjem predavača?			4,19
4.	Da li ste zadovoljni organizacijom Sajma?			3,75
5.	Zaokružite radionicu u kojoj ste učestvovali:	1=41/39	2=33/30	3=25/25
6.	Da li ste zadovoljni izborom slučajeva za radionice?	1=3,76	2+3=4,89	
7.	Da li ste zadovoljni materijalom za radionicu?	1=3,92	2+3=4,84	
8.	Da li ste zadovoljni vođenjem radionica od strane moderatora?	1=4,51	2=4,93	3=5,00
9.	Ocenite kompletan II Sajam ocenama od 1 – 5.			4,13.

UKUPNA SREDNJA OCENA II Sajma farmacije:

4,28

10. Navedite Vaše želje i sugestije...
- Češće organizovati.
  - Manje predavanja, više radionica.
  - Što češća edukacija farmaceuta, izbor tema iz prakse.
  - Što više konkretnih slučajeva iz prakse.
  - Bolje ozvučenje, predvideti pauzu za ručak, a ne da mi sami biramo kada ćemo otići na kafu ili ručak, jer se uvek desi da preskočimo nešto što je veoma bitno.
  - Bolja organizacija u vezi prostora (veći) za predavanja.
  - Skratiti uvid i opšte poznate informacije, a više pažnje posvetiti samoj temi predavanja.
  - Moderator su izuzetno dobro vodili radionicu i dali veliki broj konkretnih podataka, detaljno razmatranje problematike.
  - Korisno, ali malo naporno.
  - I dalje koristiti znanja i umeća tehnologa i ljudi iz proizvodnje.
  - Dati akcenat na praktičan rad u apoteci.

GeloMyrtol® forte

300 mg standardizovanog mirtola u kapsulama
Prirodni mukocilijarni čistač

Glavobolja? Sinusni bol? Kašalj?

GeloMyrtol forte je apsolutno prirodan preparat u kapsulama, koji sadrži etarska ulja više biljnih vrsta. GeloMyrtol forte:

- sekretolitik
- sekretomotorik
- mukolitik
- antimikrobik
- antioksidativ
- antiflogistik

GeloMyrtol forte - efikasno ublažava simptome prehlade, sinuzitisa i bronhitisa.

Prednosti terapije sa GeloMyrtol-om forte:

- Smanjuje potrebu za antibioticima
- Sprečava ponovno javljanje bolesti
- Klinički dokazana efikasnost
- Primeren za celu porodicu
- Veoma dobro podnošljiv
- Visokog kvaliteta
- Pogodan za dugotrajnu upotrebu

**Savetujte vašim pacijentima
GeloMyrtol forte „eliksir“ u kapsulama!**

Bez recepta u svim apotekama!

NASTANAK SIMBOLA U FARMACIJI

Mali broj profesija ima lako prepoznatljive sopstvene simbole. Lekari imaju Cadeceus, a pravnici vagu pravde sa Justicijom. Farmaceuti imaju nekoliko simbola uključujući

Rx znak (Grčki Ro, Ksi; skraćenica od latinske reči pere – uzeti), zatim avan i tučak, i lako prepoznatljiv pehar Higije.

Ko je bila Higija i kako je ona postala predstavnik farmaceuta?

U antičkoj Grčkoj, Higija je bila boginja zdravlja, a od njenog imena nastala je reč "higijena". Higija i njena sestra Panaceja bile su ćerke Asklepija, boga isceliteljstva - medicine. Od 5. veka pre nove ere pa sve do 4. veka naše ere, sledbenici Asklepija grade velike komplekse hramova širom Grčke, koji su na neki način bili i prve klinike. Narod je tokom celog tog perioda i sve do ere rimske imperije posećivao te hramove, zvane Asklepijevi, da bi se lečio specijalno pripremljenim mastima i biljnim konkocijama – kuvanim biljnim mešavinama, ili drugim rečima, prvim spravljenim medikamentima.

Asklepije se po svoj prilici pokazao izuzetno dobar u svom poslu i održavanju života. Prema legendi Asklepije je bio sin Apolona, koji je pak bio sin vrhovnog boga Zeusa. Apolona, najboljeg od svih bogova iscelitelja, Asklepije je postepeno prevazišao, a svetišta i hramovi posvećeni lečenju podignuti su širom Grčke. Asklepiju su pomagale njegove dve ćerke Higija i Panaceja, i kada je on ubijen od strane Zeusa, koji se uplašio da će unukove isceliteljske moći ljude načiniti besmrtnim, brigu o lečenju pre-

uzima Higija koja tada postaje boginja zdravlja. Simbolički prikaz ovoga dat je zmijom koja predstavlja Asklepija - Eskulapa, obavijenom oko postolja Higijinog pehara dosežući do njegove čaše.

Zašto je uzeta zmija da predstavlja Asklepija?

U to vreme u hramovima sagrađenim za Asklepija pronalazene su bezopasne zmije koje su spava-

le i iz tog razloga delovale kao mrtve. Podignute i ispuštene na zemlju one bi odgmizale svojim putem. Antički Grci smatrali su da su zmije oživljene Asklepijevom isceliteljskom moći, što je konačno prouzrokovalo da one postanu simbol ozdravljenja. Higija je najčešće predstavljana sa zmi-

jom oko ruke i peharom u šaci jer je ona nadgledala te hramove sa zmijama.

Mi smo iz tog vremena izdvojili zmiju i pehar od Higije i oni su postali internacionalno prepoznatljiv simbol farmacije. Danas pehar simbolizuje lekovit napitak, a zmija predstavlja izlečenje. Razlog zbog kog je farmacija usvojila Higijin pehar kao svoj simbol je upravo izlečenje uz pomoć lekova. Američko udruženje farmaceuta je 1964. godine usvojilo Higijin pehar kao simbol svoje profesije.

Petar Mirković

Hemofarm koncern, Zorka pharma

Rx simbol

Avan i tučak

Higijin pehar

PROBLEMI SA PROSTATOM

Kako postaju stariji, mnogi muškarci imaju probleme sa mokrenjem. Na primer, oni se javljaju kod jednog od 4 muškarca starijih od 40 godina, povećavajući se na 4 od 5 muškaraca starijih od 80. Problemi se često javljaju zbog uvećane prostate. Simptomi mogu biti blagi i mnogi muškarci izlaze na kraj sa njima bez odlaska kod lekara. Ali ozbiljniji simptomi mogu praviti teškoće a oni neugodni mogu ozbiljno poremetiti i svakodnevni život.

Problemi sa mokrenjem uključuju:

- potrebu za čestim mokrenjem – “učestalost”
- potrebu da se urgentno mokri bez mogućnosti da se sačeka – “urgentnost”
- teškoću u započinjanju mokrenja – “neodlučnost”
- potrebu da se ustaje tokom noći radi mokrenja – “nokturija”
- slab protok urina – “slab mlaz”
- kapanje posle mokrenja
- zastoj i započinjanje nekoliko puta u toku mokrenja
- nevoljno isticanje urina kada osoba to ne želi – “inkontinencija”
- nemogućnost potpunog pražnjenja bešike.

Mnogi muškarci koji imaju probleme sa mokrenjem imaju uvećanu prostatu. Prostata proizvodi tečnost koja formira deo semene tečnosti. Ona se nalazi ispod mokraćne bešike i obuhvata uretru – kanal koji sprovi urin iz bešike. Obično sa godinama ona postaje uvećana - zbog stanja koje se naziva benigna hiperplazija prostate. Ne može se ništa uraditi kako bi se ovo sprečilo, a često i ne izaziva uvek probleme. Međutim, kod osoba kod kojih prostata postaje sve veća i veća, ona može nagnječiti uretru i tada se otežava isticanje urina iz mokraćne bešike. Ovo može i dovesti do sprečavanja potpunog pražnjenja mokraćne bešike. Ovim se stvara stagnantna količina urina u bešici što povećava rizik od urinarnih infekcija.

Kancer je drugi mogući uzrok uvećanja prostate koje dovodi do problema sa mokrenjem. On se često sreće kod starijih ljudi.

Česti uzrok problema sa mokrenjem jeste hiperaktivna bešika. Da bi prošao urin, mišić koji zateže bešiku pomaže da se urin istisne napolje. Ali, kod nekih ljudi ovaj mišić se steže mimo njihove volje. Ovaj problem se naziva “hiperaktivna bešika” ili “detrusorska nestabilnost”. To dovodi do problema kao što su iznenadna potreba za mokrenjem ili akcidentalno ispuštanje urina. Neki muškarci imaju hiperaktivnu bešiku

i uvećanu prostatu.

Kod nekih muškaraca, njihov glavni ili jedini simptom je taj da moraju nekoliko puta tokom noći da ustaju da mokre. Tačan uzrok ovoga može da varira od čoveka do čoveka.

Mogući ostali uzroci ovih problema sa mokrenjem uključuju urinarne infekcije, upotrebu nekih lekova, šećernu bolest, konstipaciju, i ostale bolesti koje zahvataju bešiku ili bubrege.

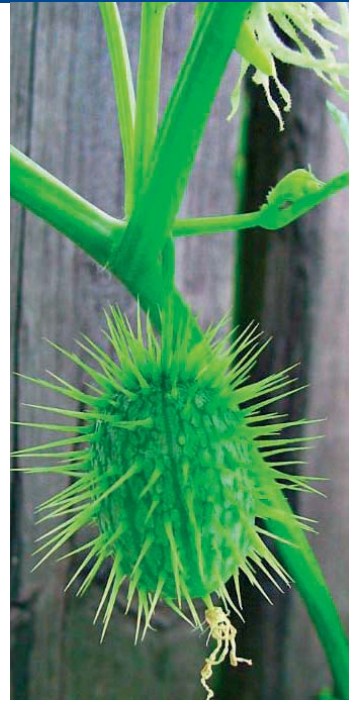
Mnogi muškarci odustaju od posete svom lekaru kada imaju probleme sa mokrenjem, iz nelagodnosti da objasne svoju “muku” ili iz straha od pomisli na najgore. U svakom slučaju treba otići i lekaru.

Ali, bez obzira kakvi su simptomi kod neke osobe ona može i sama sebi pomoći i to:

- da smanji unos tečnosti. Ako je jasno da osoba pije više tečnosti nego što joj je potrebno, onda će smanjivanje njenog unosa pomoći da se redukuje količina proizvedenog urina. Ovo će smanjiti i učestalost mokrenja. Posebno, manje treba piti pre odlaska u krevet ili pre dugačkog putovanja. S druge strane i tu je potrebna opreznost, jer preterano malo unošenje tečnosti može stvoriti druge probleme.
- da smanji unos kofeina i alkohola. Pića koja sadrže kofein ili alkohol mogu doprineti stvaranju urina više od ostalih pića (npr. vode).
- da pokuša da mokri dva puta. Ovo podrazumeva da osoba uvek mokri koliko može, a potom da ponovi posle nekoliko trenutaka. Ovo može pomoći da se u potpunosti isprazni bešika.

Sve navedene teškoće koje se javljaju sa problemima sa mokrenjem a samim tim i sa prostatom čovek treba da shvati ozbiljno, da na vreme ode kod lekara, da se sa njim posavetuje jer on ipak ima više iskustva, a ako je to potrebno da redovno ide na kontrolne preglede. U razvijenim zemljama postoje specijalna izdanja pojedinih časopisa namenjena “običnim” pacijentima o bolestima koje su široko zastupljene, i jedno od njih odnosi se na ovaj problem, odnosno na probleme sa mokrenjem kod muškaraca. Obično to su nezavisna udruženja i od vlade i od lekarskih udruženja i farmaceutске industrije.

Gordana Mihajlović

Vesti

U središtu, 17. maja Podružnica Farmaceutskog društva Srbije, Udruženje farmaceuta Vojvodine, je u Subotici organizovalo jednodnevni Simpozijum sa osnovnom temom «Koža i leto». Naučno-stručni program svojim nadahnutim, savremenim i interesantnim izlaganjem obuhvatili su prof. dr Gordana Vuleta, prim. mr sc. pharm Suzana Miljković i dr Jasmina Kozarev. Stručni odbor Simpozijuma, predsednik mr ph Dubravka Martinov (Apoteka Zrenjanin) i ovim putem zahvaljuje predavačima i poziva ih na dalju još uspešnju saradnju. Mini simpozijum prezentacije sponzora, koji je usledio u nastavku Skupa, tematski se takođe oslanjao na zadatu temu Simpozijuma, «Koža i leto». Ostali učesnici, gosti ili pažljivi slušaoci (prisutno je na Simpozijumu bilo preko četiri stotine farmaceuta, uglavnom iz Vojvodine) sa Skupa su se vratili u svoje apoteke obogaćeni novim znanjima kako prepoznati, savetima prevenirati i adekvatno lečiti promene na koži koje su tokom leta učestalije. Učesnike Simpozijuma pozdravila je prof. Dr Ivanka Miletić, Predsednik Farmaceutskog društva Srbije. Organizacioni odbor Simpozijuma, predsednik Odbora mr ph Svetlana Stojkov-Rudinski i domaćin Apoteka Subotica su uz mnogo uložеног znanja, vremena i truda postigli da u jednom danu sa brojnim dragim učesnicima, raznovrsnošću događanja u prelepom ambijentu Gradske kuće i Gradske većnice sve protekne po predviđenom planu i bez ijedne zamerke. Aplauz koji su Stručni i Organizacioni odbor dobili u ambijentu Palića, potvrda je i nagrada za veoma uspešnu organizaciju Skupa i okupljanje farmaceuta Vojvodine. Ohrabreni sve boljim rezultatima organizacije nekoliko jednodnevnih simpozijuma, Udruženje farmaceuta planira i najavljuje za drugu polovinu oktobra, dvodnevni Simpozijum u Novom Sadu. Ovaj Skup ujedno je i izborna Skupština Podružnice Farmaceutskog društva Srbije svim kolegicama i kolegama prepoznatljivog Udruženja farmaceuta Vojvodine.

Sava Pavkov
Vetfarm, Novi Sad

POČETAK RADA SEKCIJE ZA FARMAKOEKONOMIJU

Novo sekcija Farmaceutskog društva Srbije – Sekcija za farmakoekonomiju, uspešno je počela sa radom održavanjem prvog stručnog sastanka, 04.06.2006. godine, na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu.

Oko 70 učesnika imalo je prilike da čuje predavanja, koja su po njihovim ocenama bila pravi izbor. „Farmakoekonomija u nacionalnom kontekstu“ sa posebnim osvrtom na pozicioniranje farmakoeonomije u Srbiji i odgovore na pitanja „kada“, „kako“, „zašto“ i „ko“ dala je prof. Genka Petrova, rukovodilac specijalizacije iz farmakoeonomije i farmaceutske legislative.

Mr sc. pharm. Tanja Novaković, Galenika AD, predsednik Sekcije za farmakoeonomiju govorila je o osnovnim pojmovima u farmakoeonomiji i istraživanju ishoda. Ona je i autor publikacije „Pravilnik za farmakoeonomijske evaluacije“ koja je izdata februara ove godine pod pokroviteljstvom Crown Agents.

Direktor razvoja Republičkog Zavoda za zdravstveno osiguranje, dipl. ek. Saša Perović, izneo je podatke o RZZO i daljem planu razvoja ove institucije a najveće interesovanje i diskusiju izazvalo je izuzetno predavanje dipl.ek. Radice Vavan, višeg savetnika u Ministarstvu trgovine, turizma i usluga koja je imala izlaganje na temu «Formiranje cena lekova u Republici Srbiji». Aktuelna tema o cenama lekova biće sigurno ponovljena na nekom od sledećih stručnih skupova Sekcije.

Članovi Sekcije za farmakoeonomiju bili su konstruktivni u davanju predloga za dalji rad: formiranje baze podataka specijalističkih radova iz farmakoeonomije i farmaceutske legislative, prezentacija istih na nekom od sledećih sastanaka, povezivanje sekcije sa relevantnim institucijama u Srbiji i međunarodnim organizacijama (ISPOR).

O radu Sekcije i aktuelnostima u oblasti farmakoeonomije možete se informisati na sajtu farmaceutskog društva Srbije ili se direktno obratiti članovima izvršnog odbora na e-mejl adresu.

Dragana Sovtić
Sekcija za farmakoeonomiju

---

48. Simpozijum Farmaceutskog društva Srbije pod nazivom: TRUDNOĆA I DOJENJE – LEKOVI, HRANA I NEGA, održaće se na Kopaoniku, od 15.-18. juna 2006. godine.

VAŽNI VITAMINI FORMULA DOBROG ZDRAVLJA

+ kalcijum

Sanostol® Lutsch Tabletten je multivitaminski proizvod koji sadrži 12 važnih vitamina sa dodatkom kalcijuma u deci omiljenoj formi – ukusne tablete za sisanje. Preparat je namenjen deci u razvoju, ali takođe i odraslima. Jača imunitet i apetit, štiti od poremećaja metabolizma, pospešuje razvoj i zdrav rast.

ALTANA
ALTANA Pharma AG
Germany

Predstavništvo Beograd: Krunska 24, 11000 Beograd
tel. +381 11 3033 440, tel/fax. +381 11 3248 606
e-mail. altanaph@eunet.yu ; www.altanapharma.com

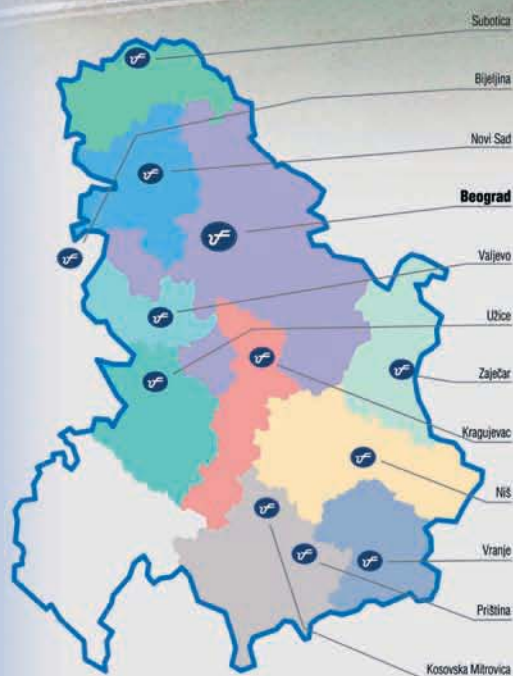
VELEFARM

Snaga puteva zdravlja

Vojvode Stepe 414a
Telefoni 011 30 90 100
Faks 011 46 04 22
www.velefarm.co.yu

POSLOVNI CENTRI

domaći lekovi

uvozni lekovi

medicinska sredstva

pomoćna lekovića sredstva

laboratorijska dijagnostika

medicinska oprema

dental

veterina

PREDUZEĆA

VELEFARM
Lekovi d.o.o.

VELEFARM
Medicina d.o.o.

VELEFARM
Prolek d.o.o.

VELEFARM
SiTra d.o.o.

VELEFARM
Bijeljina d.o.o.

VELEFARM
Sanitarija d.o.o.

VELEFARM
Invest d.o.o.

VELEFARM
Agencija d.o.o.